

وزارت امور اقتصادی و دارائی

معاونت امور اقتصادی

پیشنهاد کلیات سازمان اجرائی طرح حمایت از اقشار آسیب پذیر

دکتر بیژن بیدآباد

ناھید کلباسی انارکی

دی ۱۳۷۱

وزارت امور اقتصادی و دارائی

معاونت امور اقتصادی

پیشنهاد کلیات سازمان اجرائی طرح حمایت از اقشار

آسیب‌پذیر

دکتر بیژن بید آباد

ناهد کلباسی انارکی

دی ماه ۱۳۷۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	کلیات سازمان اجرائی طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر
۳	شورای عالی حمایت
۵	سناریو اول
۱۵	سناریو دوم
۲۳	سناریو سوم
۳۳	نکات کلی

کلیات سازمان اجرایی طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر

با توجه به برنامه‌های حمایتی که تاکنون توسط دستگاه‌های اجرایی مختلف در ایران اجرا شده و سابقه اجرایی و تجربه هر کدام از این دستگاه‌ها در حیطه وظایف خود بسیار زیاد می‌باشد، لذا ایجاد یک سازمان جدید دولتی که این وظیفه را به عهده بگیرد می‌تواند بسیار دور از ذهن بوده و هزینه‌های جدیدی را نیز بوجود آورد. بدین ترتیب گرچه شاید حوزه عمل دستگاه‌های حمایتی موجود تا حد طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر گسترده نباشد ولی اینطور بنظر می‌رسد که تخصصی کردن و بسط سازمان‌های حمایتی موجود بتواند بهترین کارایی را در انجام این امر داشته باشد. دو سازمان مهم کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور در میان سازمان‌های حمایتی موجود بهتر می‌توانند اهداف طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر را دربرگیرند. به عبارت دیگر با جمع‌بندی اهداف و حیطه وظایف این دو سازمان و هماهنگی سایر دستگاه‌های اجرایی ذیربط، بنظر می‌رسد که شرایط مناسبی در تحقق اهداف و وظایف طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر بوجود خواهد آمد. هماهنگی سازمان‌های موجود نه تنها سبب ایجاد یک نهاد برای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر می‌گردد بلکه از دوباره‌کاری‌ها و انجام امور مضاعف نیز جلوگیری خواهد نمود. به‌رحال باید هماهنگی این سازمان‌ها تحت یک مدیریت هماهنگ‌کننده بصورتی انجام شود که وظایف هر کدام در امور دیگری متداخل نباشد. با توجه به امور محوله جدید که منتج از طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر می‌باشد لزوماً باید یک ساختار سازمانی مجددی برای سازمان‌های حامی طراحی شود که حیطه وظایف آنان را در چهارچوب مسئولیت‌های جدید تبیین نماید. به‌رحال در اصلاح نظام تشکیلاتی سازمان‌های حامی اصل عدم تمرکز بدلیل لزوم سرعت عمل نهادهای حمایتی از اصول پراهمیت می‌باشد. با توجه به عدم وجود همگنی لازم بین استانها از لحاظ توزیع افراد لازم‌الحمایه، بنظر می‌رسد که سازمان‌های حامی باید در سطح استان از قدرت تصمیم‌گیری کافی برخوردار بوده و ادارات شهرستان و بخش تحت نظر اداره کل در استان اداره شوند. اداره مرکزی (در کشور) فقط وظیفه هدایت و ارشاد و کنترل و ارائه خدمات مشاوره‌ای در قبال عملکرد ادارات استانها را داشته و عملاً در وظایف آنها دخالت مستقیم نمی‌کند مگر در موارد مشخص که بیشتر در جهت رفع مشکلات آنها اعم از فنی یا مالی و یا کنترل و نظارت باشد.

هر سازمان در سطح استان لزوماً باید در مورد مسائل خود در استان از قدرت تصمیم‌گیری کافی برخوردار باشد و تنها بوسیله مقررات و قوانین عمومی و دولتی محدود شود. مسلم است که اداره مرکزی (کشور) از طریق فرموله کردن سیاست‌های کلی دولت و تخصیص بودجه بین استانها و کنترل کمی و کیفی عملکرد ادارات استان نظارت خود را بر حسن اجرای امور اعمال خواهد نمود.

از لحاظ اصولی شاید بهتر می‌بود که بطور رسمی سازمانهای حامی در درون یک سازمان جدید ادغام میشدند، ولی باتوجه به شرایط بورکراسی موجود این ادغام میتواند بدلیل کندی عمل دستگاههای دولتی در نهایت سبب عدم حصول اهداف طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر شود. لاجرم پیشنهاد ادغام این سازمانها در درون یک سازمان و با یک نظام تشکیلاتی مشخص و تعریف‌شده در کوتاه مدت منتفی به نظر میرسد.

گرچه این موضوع می‌بایست بعنوان یک هدف بلند مدت همواره مدنظر سیاست‌گذاران امور اداره دستگاه دولتی باشد که لاجرم پس از مدتی سازمانهای کوچکتر که جهت اهداف خاصی تاسیس گردیده‌اند رفته رفته بزرگتر شده و حیطه وظایف خود را گسترده‌تر می‌نمایند و این امر تحت تاثیر گذران امور جاری این سازمانها سبب اشتراک وظایف با سایر سازمانهای ذیربط گردیده و نهایتاً "منجر به اتلاف منابع و پراکندگی تصمیم‌گیری خواهد شد.

باتوجه به مقوله شناسایی افراد لازم‌الحمایه اینطور بنظر میرسد که کمیته امداد امام باتوجه به تعدد واحدهایش و شبکه‌ای که در شناسایی اقشار از پیش مهیا نموده است بهتر بتواند مدیریت اجرایی این طرح را در امور اعطای کمک‌های نقدی به دوش بکشد. از طرفی سازمان بهزیستی بعنوان ارگانی فعال دوش به دوش این کمیته باید وظایفی را متقبل شود که خارج از وظایف فعلی و آتی کمیته امداد میباشد. به عبارت دیگر کمیته امداد در جهت حمایت از افراد کم درآمد می‌کوشد ولی سازمان بهزیستی در جهت ارائه خدماتی حرکت میکند که فرد ناتوان را به آن درجه از توانایی جسمی و مادی برساند که بتواند در جامعه برسرپای خود بایستد و بتواند معیشت خود را مهیا نماید. با این تعریف حدود وظایف این دو سازمان تا حدود زیادی مشخص می‌شود و میتوان حوضه عمل هر یک از این دو نهاد را مشخص نمود. همانطور که گفته شد هماهنگی شدید بین این دو نهاد و سایر دستگاههای اجرایی سازمان تامین اجتماعی

کار و امور اجتماعی و پست و شبکه بانکی شرط اصلی موفقیت در اجرای طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر میباشد.

شورای عالی حمایت

هماهنگی لازم میتواند منشعب از یک‌مدیریت‌عالی هماهنگ‌کننده باشد که از بالا بر سازمان‌های مربوط نظارت داشته نسبت به تعیین حدود وظایف آنان قیام نماید لذا یک‌شورای عالی حمایت با مشخصات زیر پیشنهاد میشود (نمودار یک). همانطور که در نمودار یک مشخص است شورای عالی حمایت بعنوان واحدی است که همواره نظارت کامل بر عملکرد اجرای وظایف نهادهای ذیربط را برعهده دارد. این شورا متشکل از افراد زیر میباشد:

۱- رئیس سازمان برنامه و بودجه (ریاست شورا)

۲- معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی

۳- رئیس کمیته امداد امام خمینی (عضو اصلی)

۴- مدیرعامل سازمان بهزیستی (عضو اصلی)

۵- معاون وزارت کار و امور اجتماعی (عضو اصلی)

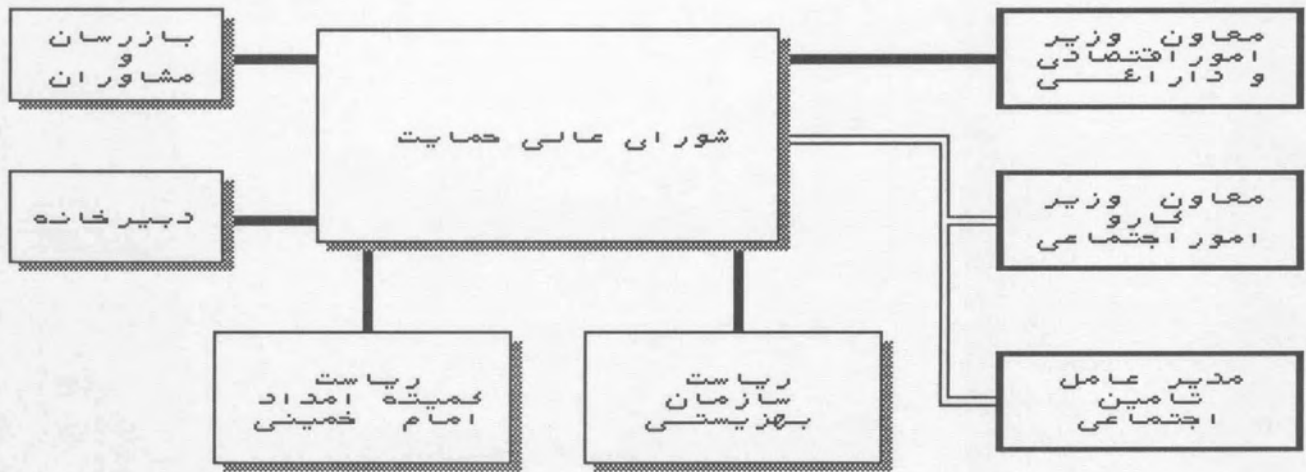
۶- مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی (عضو اصلی)

رئیس و پنج عضو اصلی شورا هر کدام از یک‌حق رای برخوردار میباشند.

در این نمودار کمیته امداد امام و سازمان بهزیستی بعنوان بازوهای اجرایی اصلی شورا عمل خواهند نمود و سازمانهای دیگر که در نمودار آورده شده اند وظیفه هماهنگی با این دو نهاد را دارند تا حسب مورد وظایف مشخص شده را انجام دهند. توضیح نحوه همکاری این سازمانها با کمیته امداد و سازمان بهزیستی بعداً " مفصلاً " توضیح داده خواهد شد.

این شورا در راستای تصمیمات خود میتواند از گروه مشاوران و بازرسان ویژه خود جهت بررسی‌های لازم کمک‌بگیرد. همچنین دبیرخانه شورا وظیفه پیگیری امور مربوط به شورا را برعهده خواهد داشت.

شورا دارای اختیارات تام بوده و حق تصمیم‌گیری در کلیه امور حمایت را داراست و تصمیمات آن نافذ و لازم‌الاجرا میباشد. وظیفه شورا وضع مقررات لازم‌الاجرا برای نهادهای ذیربط بوده و پیشنهاد سیاست‌های کلی به دولت و تخصیص بودجه و کنترل کمی و کیفی عملکرد نهادهای ذیربط را شامل میشود. تصمیمات شورا همچنین در موظف کردن وزارت خانه‌هایی که عضو شورا می‌باشند به انجام

نمودار ۱

امور لازم در راستای طرح حمایت برای وزارتخانه ها و سازمانهای ذیربط نافذ میباشد. به عبارت دیگر شورا میتواند وزارت کار و امور اجتماعی را به صلاحدید خود موظف به همکاری های لازم در جهت طرح حمایت از اقشار لازم الحمايه بنماید. لذا شورا با تخصیص ابعاد لازم به سازمانهای تحت نظر خود آنها را موظف به انجام خدمات مورد نیاز طرح حمایت از اقشار آسیب پذیر می نماید. باتوجه به نیاز به هماهنگی در کلیه اجزاء طرح حمایت و همچنین بار مالی زیاد این طرح نقش ریاست سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی در این شورا پراهمیت می باشد. عضویت وزارت امور اقتصادی و دارایی فقط در جهت هماهنگی بار مالی طرح حمایت از اقشار آسیب پذیر بوده و سازمان برنامه و بودجه هماهنگی از جمیع جهات را بعهدہ خواهد داشت.

سناریو اول

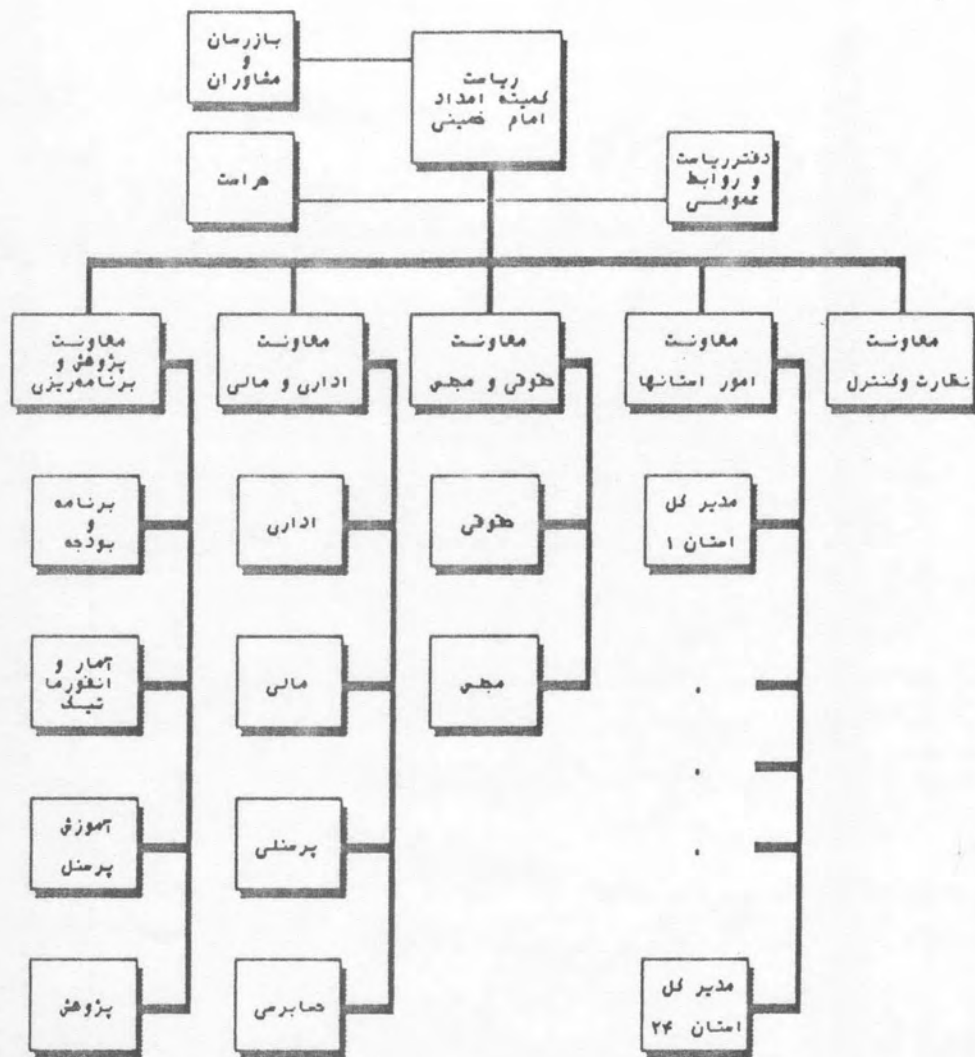
با توجه به تشکیلات فعلی کمیته امداد امام خمینی اینطور بنظر میرسد که این کمیته باید ساختار سازمانی خود را همگام با وظایف جدیدش تطبیق دهد. گرچه این کار ساده بنظر نمیرسد و مستلزم آن است که ساختار فعلی کمیته امداد بکلی تخریب شده و مجدداً بنا گردد و این مسئله تجدید نظم سازمانی نو در کمیته امداد میتواند از مهمترین معایب این پیشنهاد تلقی گردد. بدین منظور ضمن در نظر گرفتن اصل عدم تمرکز که به آن اشاره شد نمودار سازمانی زیر بطور کلی برای کمیته امداد پیشنهاد میشود (نمودار ۲). در نمودار ۲ ریاست کمیته در ارتباط دو طرفه با معاونت های برنامه و بودجه حقوقی و مجلس، امور استانها، نظارت و کنترل و اداری و مالی قرار می گیرد. هئیت بازرسان متشکل از بازرسان معتمد بوده که گزارش بازرسی خود را بطور پیوسته در اختیار ریاست کمیته قرار خواهند داد. این واحد همچنین متشکل از گروهی از مشاوران متخصص می باشد که همواره ریاست کمیته را در کلیه امور محوله یاری خواهد نمود. هئیت بازرسان و مشاوران مستقیماً در تصمیم گیری ها دخالت نداشته ولی می تواند در صورت لزوم گزارشات و عدم توجه ریاست کمیته امداد به مسائل مطروحه از طرف آنان را به هئیت بازرسان و مشاوران شورای عالی حمایت (نمودار ۱) تسلیم دارد تا در صورت لزوم مسئله از طرف شورای عالی حمایت بررسی شود.

دفتر ریاست و روابط عمومی و همچنین حراست بعنوان دستیار عمومی ریاست کمیته انجام وظیفه خواهند کرد. با توجه به شمای سازمانی قبلی کمیته امداد (نمودار ۳) ریاست کمیته بجای اینکه زیر نظر شورای مرکزی فعلی باشد زیر نظر شورای عالی حمایت (نمودار ۱) خواهد بود. در وضعیت فعلی کمیته امداد یک اداره تحت عنوان اداره امور بین الملل وجود دارد که در سازمان پیشنهادی این اداره حذف شده است و در اینجا وظیفه ای برای آن پیش بینی نمی شود. اداره امور استانها به صورت یک معاونت مجدداً تبیین شده است. معاونت پژوهش و برنامه ریزی در طرح پیشنهادی ابقا شده و ادارات برنامه و بودجه آمار و انفورماتیک، آموزش و همچنین پژوهش تحت نظر آن در نظر گرفته شده اند (نمودار ۲). اداره کل امور فرهنگی و اردوها از این معاونت حذف می شود. در چارت پیشنهادی معاونت اداری و مالی ابقا گردیده و دارای ادارات امور مالی، امور پرسنلی، خدمات اداری و حسابرسی می باشد.

معاونت های حقوقی و امور مجلس ساختار فعلی تحت یک معاونت حقوقی و مجلس در شمای سازمانی پیشنهادی ظاهر میشوند و همچنین معاونت خدمات درمانی حذف شده و وظایف آن به سازمان بهزیستی منتقل می شود. معاونت پشتیبانی، خودکفایی، عمران و ساختمان و جلب هدایای مردمی بدلیل رعایت اصل عدم تمرکز از این سطح تشکیلات (مرکزی) حذف شده اند. لازم به ذکر است که در این سطح از تشکیلات وظایف کمیته امداد تصمیم گیری کلی، نظارت، کنترل و هدایت ادارات استانها می باشد و ادارات استانها در حیطه امور خود بطور مستقل عمل خواهند نمود. وسعت تشکیلات در استانها بستگی به ابعاد حمایت دارد و با توجه به تعداد افراد لازم الحمايه و همچنین پراکنندگی جغرافیایی آنان در هر استانی متفاوت می باشد ولی میتوان ساختار اصلی آنرا با استفاده از نمودار ۴ بیان نمود. در نمودار ۴ تشکیلات سازمانی یک استان نمونه بیان گردیده است.

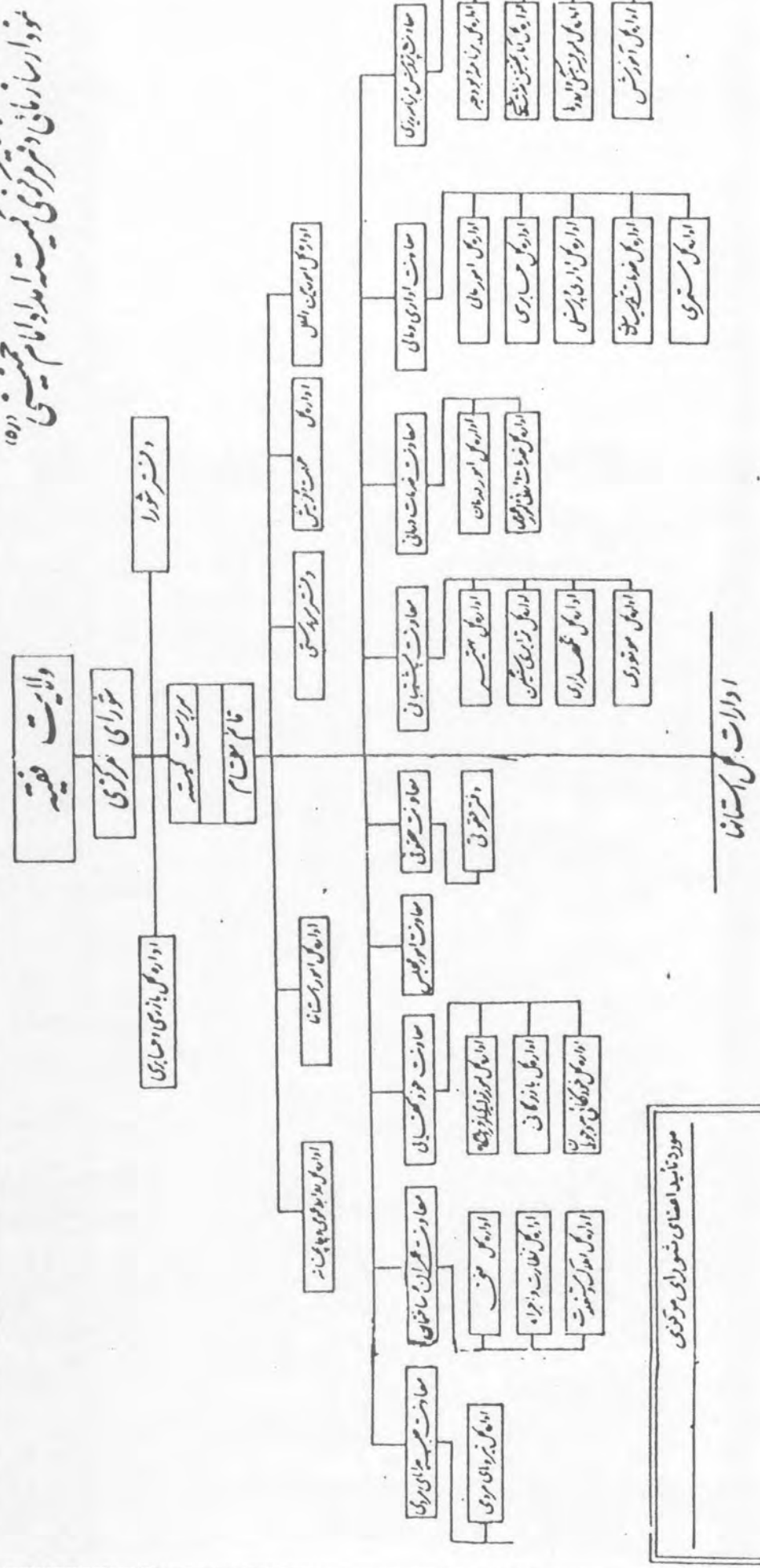
در زیر نظر مدیر کل استان معاونت های اداری و مالی، برنامه و بودجه تشخیص وجود دارند اداره بازرسی و حسابرسی ناظر بر عمل معاونت های فوق بوده و گزارشات خود را در مورد چگونگی انجام وظیفه معاونت ها و پرسنل مربوطه آنان در اختیار مدیریت استان قرار میدهد.

معاونت اداری و مالی از مدیریت های اداری، مالی و پرسنلی تشکیل یافته که وظیفه آنان تامین نیازهای اداره امور استان می باشد. معاونت تشخیص وظیفه

نمودار ۲

(۷)

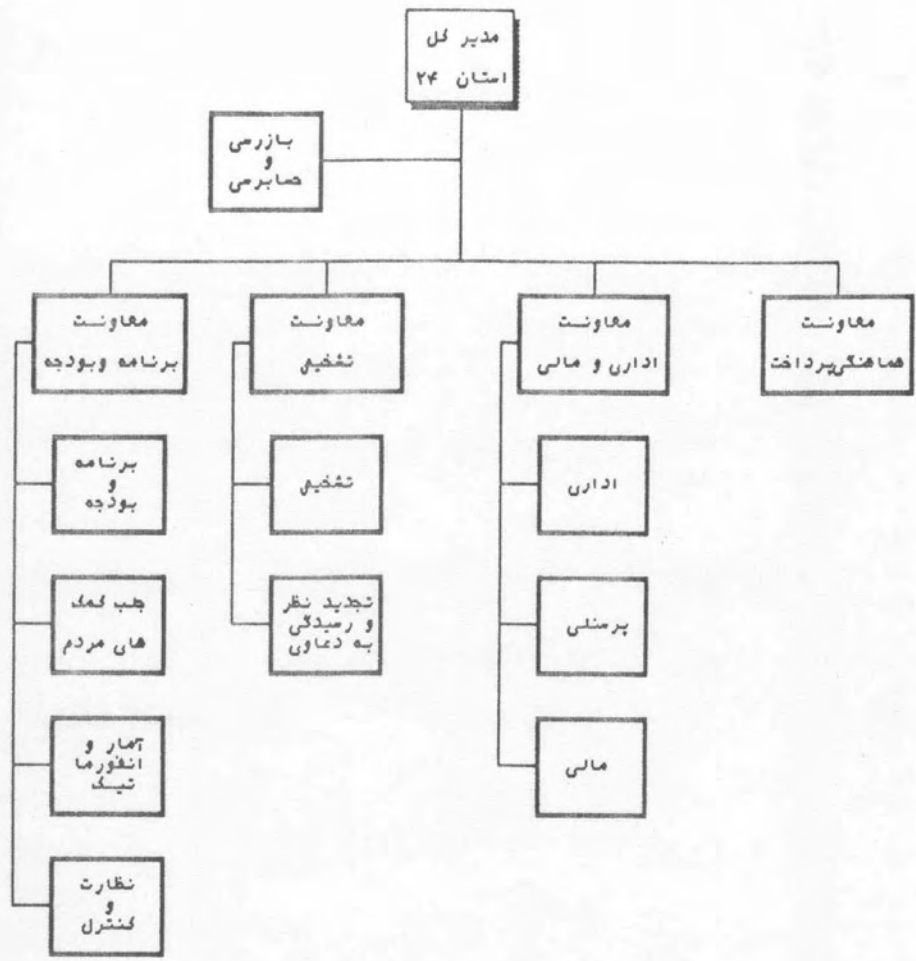

مورد تأیید اعضای شورای مرکزی
تاریخ: مهرماه ۱۳۷۰

تشخیص و شناسایی افراد لازم الحمايه رابعده داردو بدین منظور از دو مدیریت تشخیص و تجدید نظر و رسیدگی به دعوی افراد برخوردار است. مدیریت تشخیص عملاً با کادر خود که در سطح استان پراکنده بوده اقدام به شناسایی فرد لازم الحمايه نموده و وی را جهت دریافت کمک معرفی مینماید. واحد تجدید نظر در رسیدگی به دعوی افراد ملزم به بررسی مجدد پرونده هایی است که صاحبان آنان نسبت به رای کادر تشخیص معترض میباشند. معاونت هماهنگی پرداخت و وظیفه انجام هماهنگی امور لازم جهت پرداخت نقدی به افراد را داراست. بطور کلی این معاونت از طریق ارتباط با سایر نهادها چون ادارات پست، شبکه بانکی، وزارت تعاون اقدام به هماهنگی لازم جهت اعطاء کمکی نماید.

معاونت برنامه و بودجه دارای مدیریت های برنامه و بودجه آمار و انفورماتیک جلب کمک های مردمی و نظارت و کنترل می باشد. مدیریت های برنامه و بودجه و آمار و انفورماتیک وظیفه طراحی و اصلاح روش های موجود، اخذ و جمع آوری و تحلیل آمار و عملکرد معاونت های دیگر را عهده دار می باشند. اداره جلب کمک های مردمی وظیفه جلب کمک های مردمی را داراست که وجوه دریافتی از این طریق متعلق به اداره امور استان نیست و باید به اداره مرکزی ارسال شود و از آنجا مجدداً "بین کلیه ادارات امداد استانها توزیع گردد. اداره نظارت و کنترل وظیفه بررسی پرونده های افراد بصورت نمونه گیری تصادفی را عهده دار است که در صورت تخلف افراد به دادن اطلاعات نادرست به کادرهای تشخیص پرونده آنان را به مراجع ذیصلاح قضایی تحویل می نماید. اخذ جرایم نقدی از این کانال باید به حساب اداره مرکزی واریز شده و جزء منابع درآمدی کمیته امداد محسوب میشود. تعداد نمونه منتخب و میزان جرایم باید در ارتباط با نسبت تخلفات احتمالی طوری انتخاب شوند که افراد را از دادن اطلاعات غلط به کادر تشخیص مانع شود.

گردش کلی کار در اداره استان بدین شکل است که معاونت تشخیص پس از شناسایی فرد لازم الحمايه وی را جهت اخذ کمک معرفی نموده و کمک توسط ادارات پست، بانک، تعاونی های روستایی ذیربط استان اعطاء خواهد شد. لازم به تذکر است که کمیته امداد در سطح استان وظیفه توزیع کالاها و یا ارائه کالاها و یا ارائه خدمات اشتغال زائی را در تشکیلات جدید ندارد و نباید در این راستا تشکیلات اجرایی داشته باشد. بدین ترتیب وظیفه کمیته امداد در سطح استان

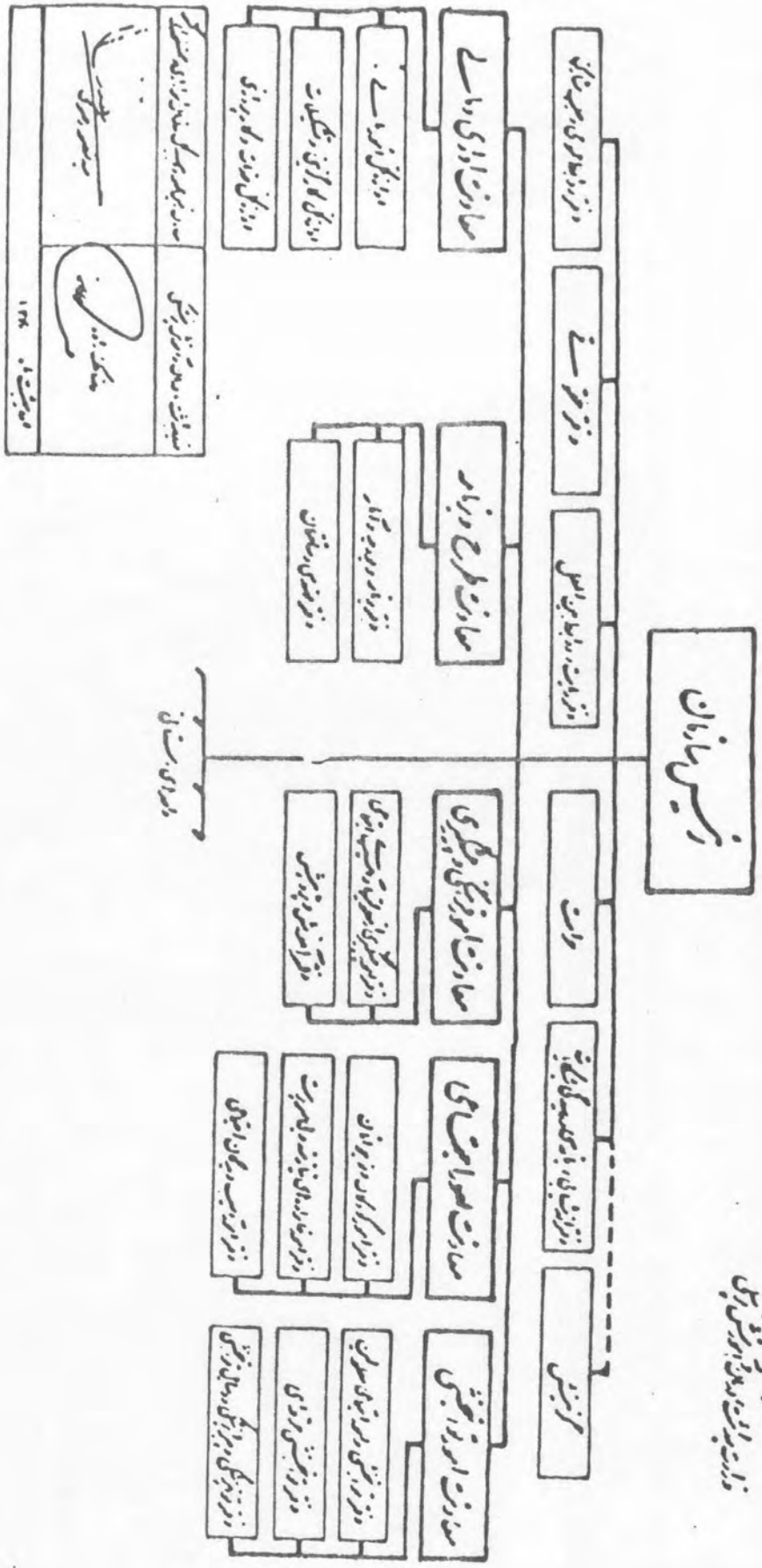
نمودار ۴

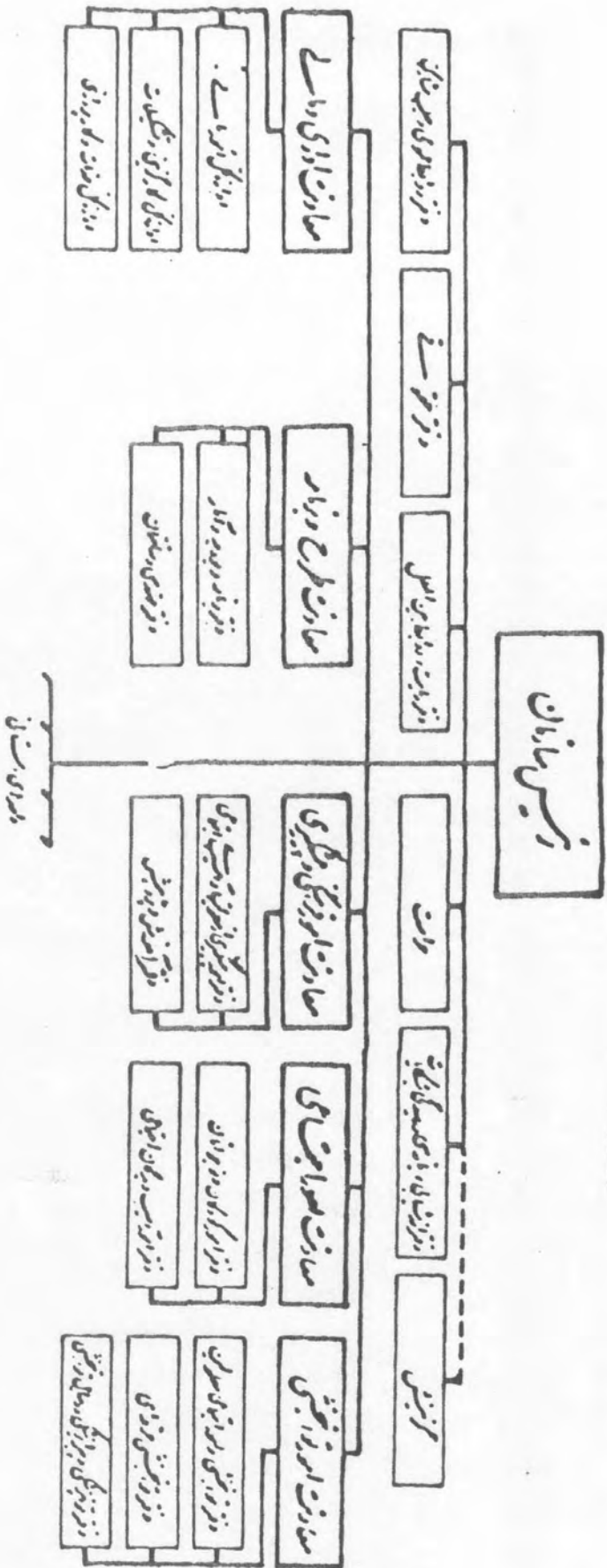
شناسایی و معرفی می‌باشد. شورای عالی حمایت‌ها انجام هماهنگی‌های قبلی با نهادهای عضو، شبکه بانکی و پست‌تمهیدات لازم جهت کمک‌های نقدی را فراهم می‌نماید. در این مورد شورا ضمن تخصیص بودجه‌های لازم وزارتخانه‌ها یا نهادهای مربوطه را ملزم به اجرای یک سری فعالیت‌های خاصی در قبال بودجه‌های مزبور می‌نماید. لذا ادارات استان بودجه خود را قبلاً با تمهیدات شورا دریافت نموده ولی نحوه پرداخت آن را کمیته امداد استان مشخص می‌نماید. کلیه ادارات ذیربط در استان موظف به ارائه گزارشات عملکرد خود به استاندار بوده و استاندار موظف به ارائه عملکرد خود به معاونت نظارت و کنترل کمیته (مرکزی) امداد (نمودار ۲) می‌باشد. مدیر کل کمیته امداد در استان نیز موظف به ارائه گزارشات عملکرد خود به معاونت امور استانی در کمیته (مرکزی) امداد (نمودار ۲) می‌باشد. معاونت نظارت و کنترل کمیته امداد با ارزیابی عملکرد ادارات استان می‌تواند موارد را از طریق معاونت حقوقی کمیته امداد به مقامات ذیصلاح حقوقی تحویل نموده و مجرم را تحت پیگرد قانونی قرار دهد. همانطور که ملاحظه گردید گزارشات از دو طریق به معاونت نظارت و کنترل کمیته امداد منتقل می‌شود که مانع سوء استفاده‌های احتمالی دستگاه‌های اجرایی استان و همچنین کمیته امداد استان گردد.

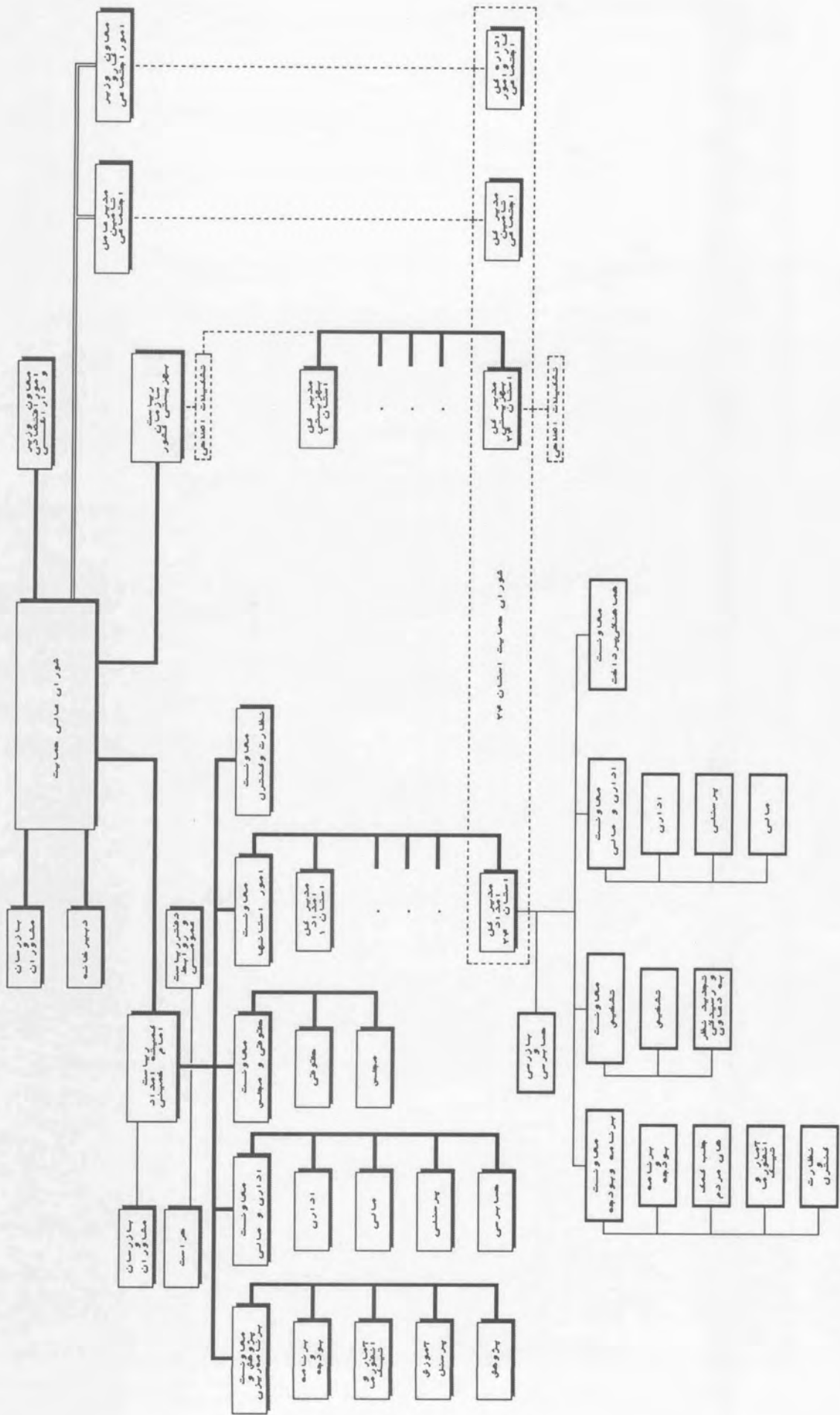
تشکیلات اجرائی سازمان بهزیستی دستخوش تغییرات اصولی نخواهد شد ولی حجم کار این سازمان با حذف معاونت خدمات درمانی کمیته امداد (نمودار ۳) لزوماً افزایش می‌یابد. تشکیلات فعلی سازمان بهزیستی در نمودار ۶ آورده شده است. سازمان بهزیستی بعنوان یک نهاد موازی با کمیته امداد که وظایف مکمل و ظایف این کمیته در امور توانبخشی است عمل می‌نماید.

در تشکیلات اجرائی فعلی سازمان بهزیستی دفتری تحت عنوان دفتر امور خانواده‌های نیازمند و بی‌سرپرست وجود دارد که وظایف در نظر گرفته شده با کمیته امداد تلاقی میکند. این دفتر وظیفه رسیدگی به خانوارهایی را دارد که سرپرست خانواده بدلیلی ناتوان از کار باشد و یا خانواده بدون نان‌آور باشد. با توجه به تعریفی که در ابتدا نمودیم و وظایف کمیته امداد و سازمان بهزیستی را مجزا نمودیم لزوماً باید وظایف این دفتر به عهده کمیته امداد گذاشته شود به عبارت دیگر این دفتر باید از معاونت امور اجتماعی سازمان بهزیستی (نمودار ۶) حذف شده و وظایف آن

بنام
 وزارت اطلاعات سازمان بهزیستی کشور
 و به استیفاء از
 وزارت بهزیستی کشور تهران

در معاونت تشخیص (نمودار ۴) ادغام شود. شمای کلی تشکیلات پیشنهادی در سازمان بهزیستی پس از حذف دفتر امور خانواده های نیازمند و بی سرپرست در نمودار ۷ آورده شده است.

با توجه به حساس بودن وظیفه این دفتر حذف یکدفعه این قسمت از تشکیلات فعلی سازمان بهزیستی و ادغام وظایف آن در کمیته امداد تازمانی که کمیته امداد افراد تحت پوشش این دفتر را نیز به زیر حمایت خود برد سبب آسیب دیدن خانواده های نیازمند و بی سرپرست تحت پوشش فعلی می شود لذا اینچنین اصلاح تشکیلاتی از ابتدای امر توصیه نمی شود. حذف این دفتر از سازمان بهزیستی و ادغام آن در کمیته امداد امام باید بصورت تدریجی صورت پذیرفته و قبل از انتقال باید کمیته امداد را مهیا نمود که بتواند وظایف این دفتر را به صورت کامل انجام دهد.

با توجه به اینکه کمیته امداد امام یک نهاد نیمه دولتی می باشد لزوماً باید تحت ضوابط و مقررات کامل دولتی عمل نماید و هر فرد پرسنل آن باید از ضوابط اجرائی و تخصصی برخوردار باشد. جهت حصول این هدف باید کلیه پرسنل کمیته امداد تحت آموزشهای مناسب بر اساس وظیفه اجرائی خود قرار گیرند. در این بین سازمان بهزیستی کشور میتواند جهت دستیابی به این هدف این کمیته را یاری نماید. همانطور که قبلاً نیز ذکر شد همکاری هماهنگ و بسیار نزدیک این دو نهاد شرط لازم برای حصول اهداف حمایت از اقشار آسیب پذیر میباشد. در این راستا با توجه به اصل عدم تمرکز بیان شده چون کمیته امداد استان از توان تصمیم گیری بصورت غیر متمرکز برخوردار است لذا باید کمیته امداد و سازمان بهزیستی در سطح استان هماهنگی های لازم را داشته باشند که این هماهنگی را میتوان توسط شورای حمایت استان که متشکل از استاندار و روسای ادارات بهزیستی، کمیته امداد، تامین اجتماعی و کار باشد ایجاد نمود.

نمودار ۸ شمای کلی تشکیلات پیشنهادی را نشان میدهد که قبلاً در نمودارهای مجزا ارائه گردید. در این نمودار تشکیلات سازمان بهزیستی تصویر نشده است و همچنان همانند نمودارهای ۷ می باشد.

سناریو دوم:

با توجه به اینکه سازمان تامین اجتماعی دارای سابقه طولانی در مسائل

مالی امور تامین اجتماعی است، بنظر می رسد بتواند بنحو کارآتری مدیریت امور مالی طرح حمایت از اقشار آسیب پذیر را بعهده گیرد. اهداف و تشکیلات سازمانی سازمان مذکور در شرایط فعلی از این قرار است:

- ۱- گسترش و تعمیم بیمه های اجتماعی در سطح کشور
- ۲- گسترش فرهنگ بیمه ای و بالا بردن سطح آگاهی جامعه
- ۳- گسترش سرمایه گذاری های سازمان به منظور بالا بردن توان سازمان در انجام تعهدات قانونی .

در راستای تحقق اهداف فوق سازمان تامین اجتماعی دارای یک سلسله وظایفی میباشد که بطور مختصر هر یک از وظایف سازمان در قبال بیمه شدگان توفیح داده میشود. طبق مواد ۴، ۵، ۶ قانون تامین اجتماعی مصوب ۱۳۴۵، افراد تحت پوشش سازمان عبارتند از:

- ۱ - افرادی که بهر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق کار میکنند .
- ۲ - صاحبان حرفه و مشاغل آزاد
- ۳ - مستخدمین وزارتخانه ها ، موسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت در مواردیکه مشمول قوانین خاص نباشد .
- ۴ - اتباع بیگانه که طبق مقررات در ایران اشتغال دارند در صورتیکه مشمول قوانین حمایتی خاص نباشد .

۵ - روستائیان و افراد خانواده آنها .

در حال حاضر بخش زیادی از گروههای مزبور که بیشتر شامل مزد و حقوق بگیران شهری شاغل در بخش خصوصی و دولتی هستند عموماً " تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی قرار دارند. بطوریکه تا پایان اسفند ماه ۱۳۷۰ حدود ۷۸٪ از مشمولین بالقوه شهری تحت پوشش و حمایت سازمان قرار گرفته اند. حمایتهایی که بیمه شدگان سازمان طبق قانون از آنها برخوردار هستند عبارتند از: حوادثیایا بیماریها، بارداری، غرامت دستمزد، از کار افتادگی، بازنشستگی، مرگ، کمک ازدواج، هزینه کفن و دفن، هزینه پروتز و اورتز و هزینه بیمه بیکاری .

بر اساس تشکیلات فعلی سازمان تامین اجتماعی دارای شورایی عالی مرکب از ۷ نفر از نمایندگان دولت بشرح زیر میباشد:

- وزیر بهداشت که ریاستشورا را بعهده دارد
- وزیر کار و امور اجتماعی یا معاون وی

- رئیس سازمان برنامه و بودجه یا معاون وی

- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی

- وزیر معادن و فلزات یا معاون وی

- وزیر صنایع یا نماینده وی

- وزیر صنایع سنگین یا نماینده وی

- پنج نفر از نمایندگان کارفرمایان (سه نفر از واحدهای صنعتی و دو نفر

از واحدهای صنفی و بازرگانی)

- سه نفر از بیمه شدگان (یک نفر از بیمه شدگان واحدهای تولیدی، یک نفر

از واحدهای اداری و دولتی و یک نفر از بیمه شدگان واحدهای صنفی و بازرگانی)

وظیفه این شورا اتخاذ تصمیم در باره خط مشی و سیاستهای کلی تامین

اجتماعی و رسیدگی به بودجه و گزارش مالی و ترازنامه و تصویب آن میباشد.

باتوجه به حضور این شورا وجود شورای عالی حمایت غیر ضروری بنظر می رسد.

باتوجه به وظایف جدید سازمان تامین اجتماعی، میتوان شورای عالی سازمان را

جهت امور تامین اجتماعی به شکل فعلی نگهداشت و از اعضاء جدید متناسب با

وظایف شورای عالی حمایت در جهت امور طرح حمایت از اقشار آسیب پذیر کمک گرفت.

در شرایط کنونی شش معاونت امور اداری و مالی، امور فنی و درآمد، امور

درمان، امور استانها و نظارت، امور سرمایه گذاری و امور فرابری داده ها

در سازمان تامین اجتماعی فعالیت دارند. (نمودار شماره ۹) شایان ذکر است

که این سازمان دارای ۲۴ اداره کل استان می باشد و زیرنظر هر یک از ادارات

کل استانها شعب سازمان (واحدهای اجرایی) فعالیت دارند که تعداد این واحدها

در پایان سال ۱۳۷۰ بالغ بر ۲۹۵ واحد بوده است. هر یک از شعب تامین اجتماعی

کلاً از ۷ واحد تشکیل گردیده که اهم وظایف هر کدام به شرح زیر است (نمودار

شماره ۱۰):

۱- واحد درآمد: امور مربوط به کارفرمایان و وصول حق بیمه بعهده این

واحد میباشد.

۲- واحد اجرائیات: در رابطه با بدهی کارفرمایان از بابت حق بیمه که

به مرحله وصول نرسیده باشد پس از اقدامات قانونی اقدام به وصول حق بیمه

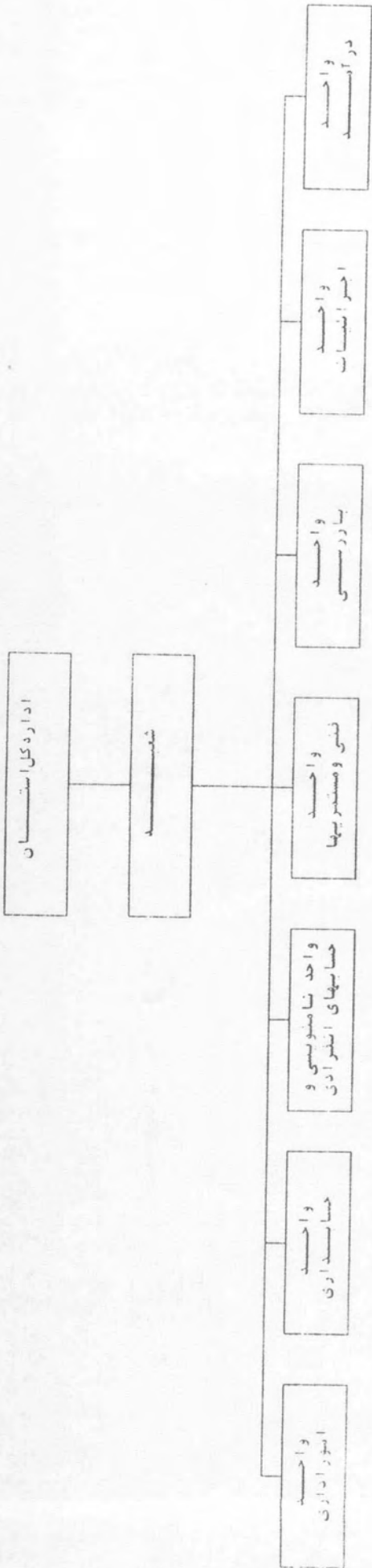
می نماید.

۳- واحد بازرسی: امور مربوط به شناسایی کارفرما - کارگاه و کارگر

عمدتاً بعهده این واحد میباشد.

(نمودار شماره ۹)

نمودار سازمانی (۱۰۰)

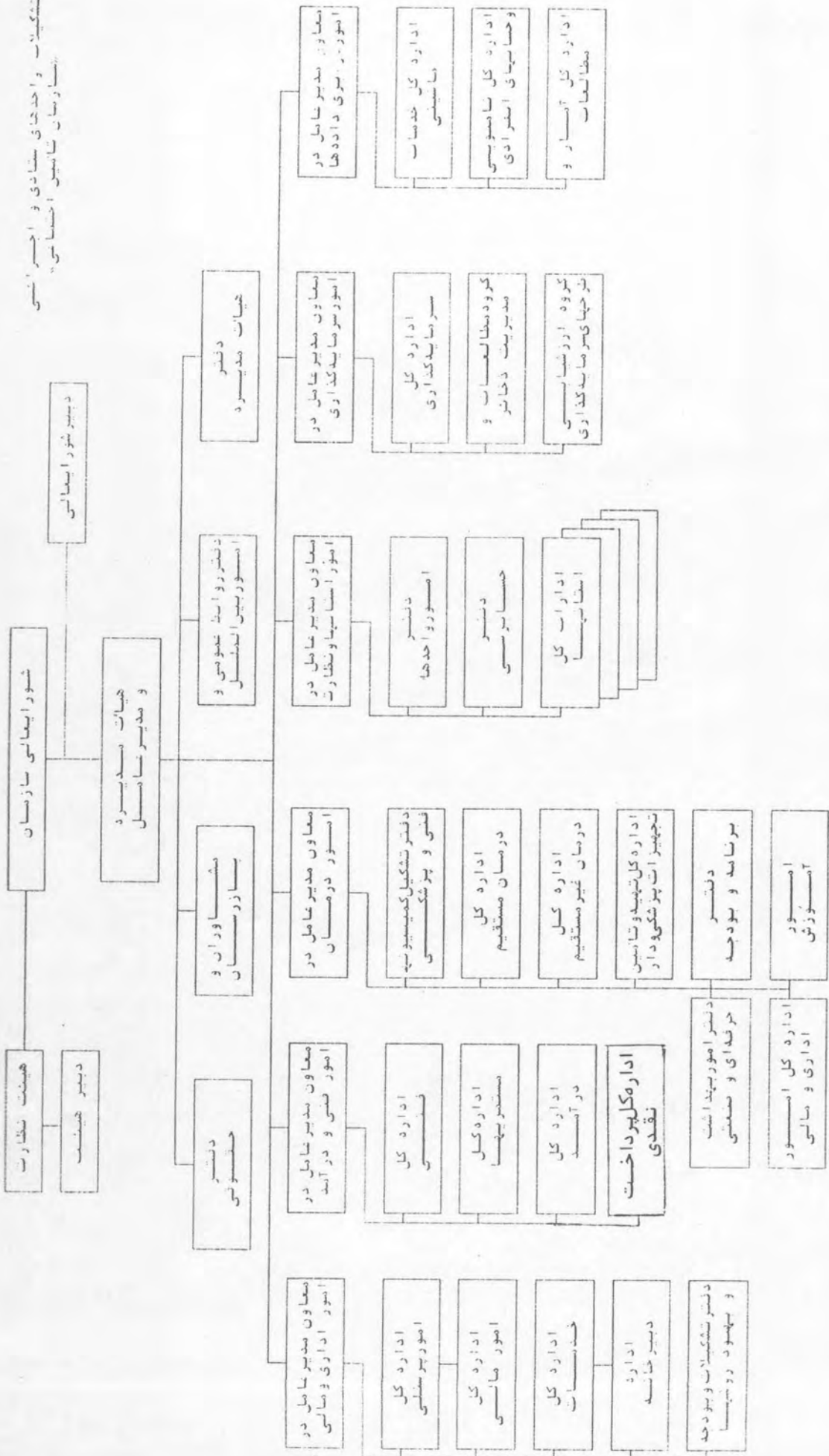
۴- واحد فنی و مستمریها : کلیه ارائه تعهدات قانونی سازمان از جمله تعهدات بلند مدت و کوتاه مدت را این واحد انجام میدهد .

۵ - واحد نامنویسی و حسابهای انفرادی : امور مربوط به بیمه شدگان از قبیل ثبت نام ، تخصیص شماره بیمه و صدور دفترچه درمان بعهد این واحد میباشد .
۶- واحد حسابداری : امور مالی شعبه از جمله نگهداری حسابها به عهده این واحد است .

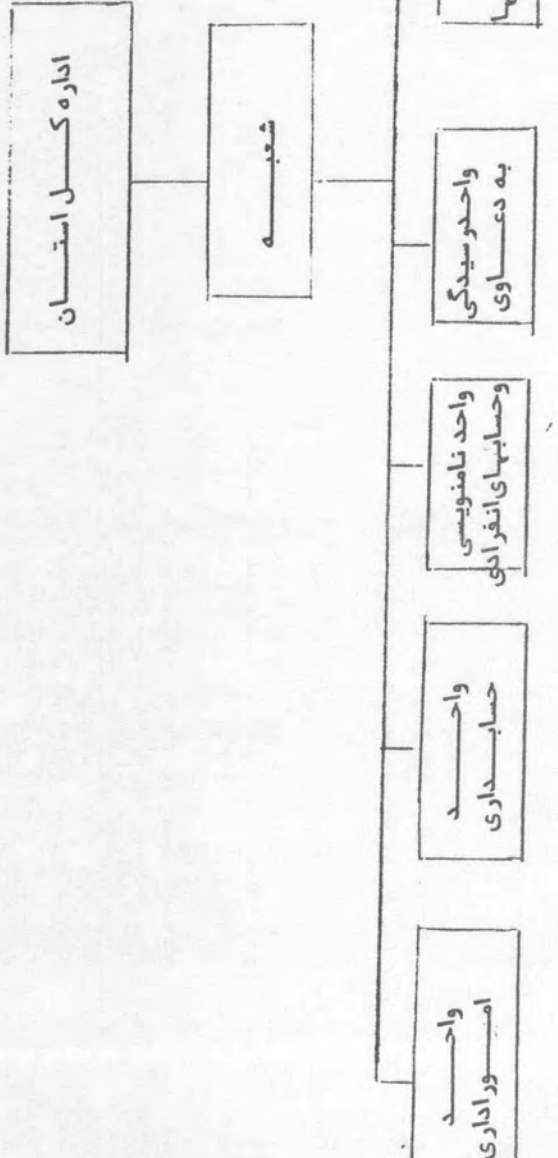
۷- امور اداری : کلیه امور مربوط به نامه های صادره - وارده ، ماشین نویسی حضور و غیاب ، و ... بعهد این واحد است .

چنانچه مقرر شود وظایف جدیدی در راستای کمک به گروهها و اقشار آسیب پذیر به این سازمان محول شود لازمست تعدیلاتی در تشکیلات فعلی سازمان ایجاد شود . در تشکیلات اجرایی سازمان تامین اجتماعی در مرکز لازمست اداره کلی تحت عنوان اداره کل پرداخت نقدی زیر نظر معاونت درآمدی وظیفه نظارت بر پرداخت کمکهای نقدی را به گروهها و اقشار آسیب پذیر بعهد بگیرد . (نمودار شماره ۱۱)

در خصوص تشکیلات اجرایی شعب زیر نظر استان لازمست واحد بازرسی استان وظیفه تشخیص گروههای لازم الحمايه را با استفاده از خدمات اداره آموزش در سازمان بعهد گرفته و با تمهیدات آموزشی سازمان بهزیستی میتوان از امدادگران استخدامی جدید در زمینه تشخیص گروههای نیازمند استفاده نمود و کادر جدیدی را برای واحد بازرسی تربیت نمود . که در این راستا پرسنل این واحد لزوماً " میبایست افزایش یابد . همچنین لازمست واحد جدیدی تحت عنوان واحد رسیدگی به دعاوی به تشکیلات اجرایی شعب استان اضافه شود تا بعنوان یکی از مراجع تصمیم گیری در مورد افراد معترض به تصمیمات گروه تشخیص (واحد بازرسی) انجام وظیفه نماید . (نمودار شماره ۱۲) . در عین حال لازمست در تشکیلات سازمان بهزیستی دفتر امور خانواده های نیازمند و بی سرپرست حذف و از پرسنل دفتر آموزش معاونت امور فرهنگی و پیشگیری ، در جهت تربیت نیروهای متخصص در سازمان تامین اجتماعی در سطح استان استفاده شود . نکته مهم در این سناریو حذف یکباره بودجه دولتی کمیته امداد میباشد که کمیته امداد را همانند یک نهاد کاملاً " غیر دولتی رها مینماید ، که بر انجام امور مورد نظر خویش در زمینه کمک به افراد نیازمند پردازد و هیچ بودجه ای از دولت دریافت نمیکند و دولت نیز نظارتی بر فعالیت آن نخواهد داشت . ولی با توجه به اینکه این نهاد از تجربه

نمودار شماره ۱۱

(نمودار شماره ۱۲)

زیادی برخوردار می‌باشد می‌توان از پرسنل و تجارب آن استفاده نمود.

لازم به توضیح است که تعداد بیمه شدگان اصلی و تبعی سازمان تامین اجتماعی در سال ۱۳۷۰ بالغ بر ۱۲،۷۱۷،۸۶۵ نفر و تعداد پرسنل سازمان در بخش بیمه‌ای نیز در سال مذکور بالغ بر ۱۰۶۳۶ نفر بوده است. چنانچه براساس سناریوهای مطرح شده در گزارش چتر حمایتی در دوران انتقال فرض کنیم که حدود ۶/۹ میلیون نفر بایستی تحت پوشش قرار گیرند پرسنل سازمان باید حدوداً " معادل ۵ هزار نفر افزایش یابد تا قادر به پوشش گروه‌های لازم الحمايه باشد. در عین حال لازم به توضیح است که انتخاب این سناریو دارای یک مزیت عمده دیگر نیز می‌باشد و آن وجود شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی است که دارای سابقه نسبتاً طولانی در زمینه سرمایه گذاری در شرکتهای خصوصی و دولتی است. لذا بنظر میرسد این سازمان بتواند بنحو کارآتری مدیریت امور مالی طرح حمایت از اقشار آسیب‌پذیر را بعهده گیرد، خصوصاً آنکه این سازمان تحت مدیریت کامل دولتی بوده و بنظر میرسد نظارت دولت بر عملکرد آن سهل تر صورت پذیرد. در عین حال شبکه توزیع کمکهای نقدی همچنان مانند سناریو اول و سوم می‌تواند از طریق سیستم بانکی، ادارات پست و تعاونی‌های روستایی مهیا شود.

سناریو سوم :

سناریو سوم در واقع تشکیلات پیشنهادی بانک جهانی است که بطور مفصل در گزارش " طرحی برای سیستم کمک اجتماعی و رفاهی " نوامبر ۱۹۹۲ پیشنهاد شده و بطور اختصار به قرار زیر می‌باشد:

در این سناریو بر لزوم وجود یک هیئت بلند پایه مرکزی که ابتکارات تمامی سازمانهای دولتی و غیر دولتی را برای تامین نیازهای فقرا هماهنگی نماید اشاره شده است. این نقش هماهنگ کننده بایستی شامل سیاست گذاری اجتماعی در موارد کمکهای اجتماعی و رفاهی، پیشنهاد قوانین و تخصیص منابع می‌باشد. برای طرح حفظ حداقل درآمد یک سازمان بنام سازمان کمک اجتماعی و رفاهی (SAWO) تاسیس خواهد شد، این سازمان تا حد امکان بر سازمانهای موجود متکی خواهد بود با تاکید بر سازماندهی مجدد آنها. ساختار اصلی که سیستم جدید بر آن متکی خواهد بود کمیته امداد و سازمان بهزیستی می‌باشند. در سازماندهی مجدد، تمایزی بین (۱) بیمه از یک طرف و برنامه کمک و رفاه اجتماعی از طرف دیگر و از طرفی تمایزی بین (۲) کمکهای نقدی و خدمات رفاهی وجود خواهد داشت،

در حالیکه هماهنگی نزدیک‌بین این سه نوع برنامه حفظ خواهد شد. اداره روزمره کمک‌اجتماعی و برنامه حفظ درآمدی در سطح استان غیر متمرکز خواهد بود و عملیات اصلی در پائین‌ترین سطح ممکن انجام خواهد شد.

۱- شورای عالی حمایت :

این سیستم متکی بر یک‌هیئت‌بلند پایه بین اداریست که دارای نقش‌هماهنگ کننده در خصوص تخصیص منابع ، سیاستگذاری در زمینه کمک‌های اجتماعی و رفاهی و وضع قوانین میباشد .

بر این اساس شورای عالی حمایت اجتماعی و توسعه مرکب از ۱۱ نفر ، ۵ نفر از ادارات دولتی (سازمان برنامه و بودجه ، وزارت اقتصادی و دارایی ، وزارت کار ، وزارت بهداشت و آموزش و پرورش) و ۵ نفر از سوی سازمان‌های خیریه که توسط رهبر تعیین خواهند شد میباشد . این شورا بایستی فعالیتهای سازمانهای دولتی و غیر دولتی را که با مسئله فقر در ارتباط میباشند هماهنگ نماید . وظایف این شورا به قرار زیر خواهد بود .

۱- از سازمانهای دخیل در رابطه با پروژه های تخفیف فقر گزارش دریافت نموده و آنها را در خصوص فعالیتهایشان راهنمایی می نماید .

۲- توصیه هایی در خصوص اختصاص بودجه دولتی در ارتباط با مخارج اجتماعی بعمل می آورد .

۳- قوانینی در خصوص کمک‌های اجتماعی و رفاهی به هیئت وزیران پیشنهاد می نماید .

۴- شورای عالی حمایت بایستی در بلند مدت در ادغام محدوده گسترده فعالیتهای اجتماعی و رفاهی به ساختارهای متمرکز و کارآتری اقدام نماید .

شورای عالی حمایت بایستی دارای اختیارات زیر باشد :

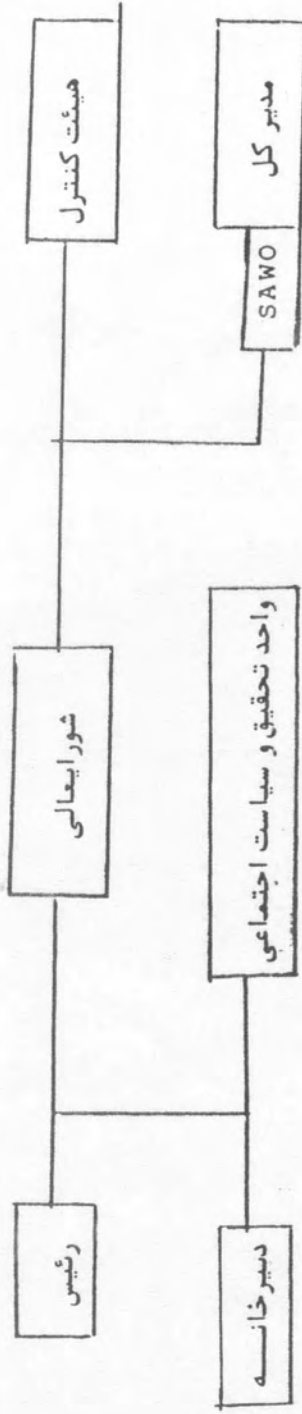
۱- انتخاب و عزل مدیر کل سازمان کمک اجتماعی و رفاهی (سازمان جدید الاتاسیس پیشنهادی)

۲- تجدید نظر در گزارشات سالانه سازمان کمک اجتماعی و رفاهی ، کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی

۳- تصویب بودجه سازمان کمک اجتماعی و رفاهی

شورای عالی حمایت بایستی دارای دو واحد پشتیبانی باشد یک دبیرخانه و یک واحد تحقیق سیاست اجتماعی که وظیفه جمع آوری آمار و مطالعات تحقیقاتی را در

نمودار شورای عالی حمایت

نمودار شماره ۱۳۳

زمینه سیاستهای کاهش فقر به درخواست شورای عالی حمایت بعهده گیرد. همچنین یگهیئتکنترلی بایستی به این شورا در تجدید نظر سالانه سازمان کمک اجتماعی و رفاهی، کمیته امداد و بهزیستی مدد نماید. (نمودار شماره ۱۳)

۲- اداره مرکزی سازمان کمک اجتماعی و رفاهی :

باتوجه به ماهیتغیر متمرکز سازمان اداره مرکزی سازمان کمک اجتماعی و رفاهی بایستی صرفاً " با مسائل عمومی مورد توجه استانها سروکار داشته باشد. وظایفاین سازمان عبارتخواهد بود از :

۱ - صدور قوانین و مقرراتعمومی برای فعالیتهای سازمان و هماهنگی عملکرد نظام کمکهای اجتماعی
۲ - پیشنهاد و اصلاح و تخصیصبودجه به سازمانهای استانها با توجه به معیار فقر .

۳- کنترل و اصلاح عملکرد مالی و بکارگیری قوانین استانها .

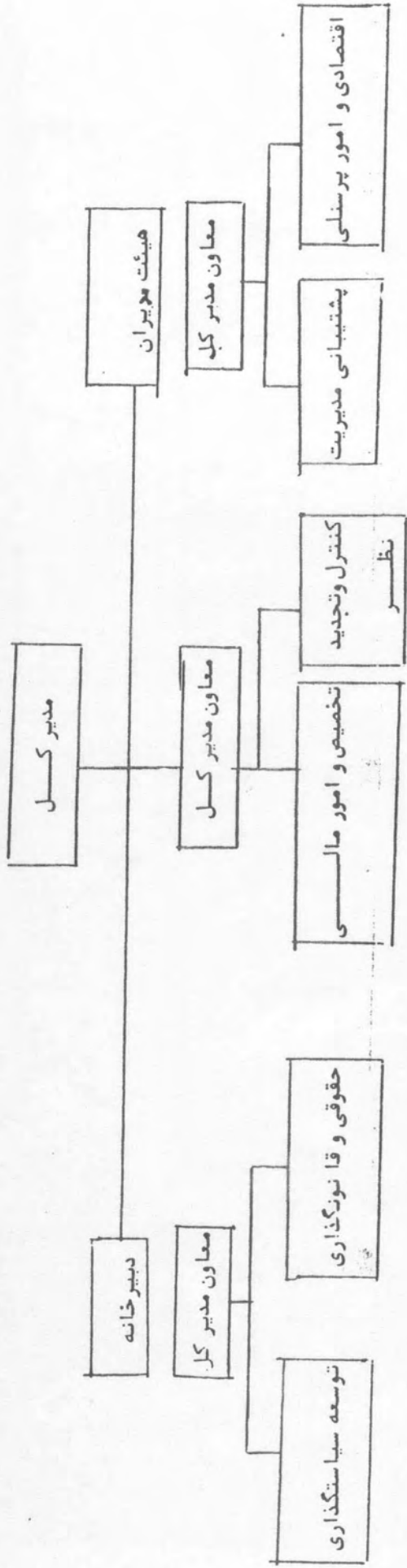
اداره مرکزی سازمان کمک اجتماعی و رفاهی توسط یکمدیر کل هدایتمی شود که دارای سه معاونتبرای امور سیاستگذاری، مالی و پرسنلی خواهد بود. این اداره دارای ۵ دپارتمان خدماتی به شرح زیر خواهد بود . (۱) دپارتمان توسعه سیاستگذاری که درخصوص بهبود سطح حداقل معاش فعالیتمی نماید. (۲) دپارتمان مالی شامل بخش تخصیص (۳) دپارتمان کنترل و تجدید نظر (۴) دپارتمان حقوقی شامل قانونگذاری و (۵) دپارتمان پشتیبانی مدیریتبرای کامپیوتریزه نمودن اطلاعات (نمودار شماره ۱۴)

۳ - شوراهای استانی برای حمایت اجتماعی :

هیئتهای استانی مرکب از ۱۱ نفر خواهند بود ۵ نفر از نمایندگان سازمانهای دولتی محلی و ۵ نفر از نمایندگان سازمانهای خیریه که توسط یکی از مسئولین مذهبی محل نامزد میشوند. رئیس شورا و نمایندگان سازمانهای محلی توسط استاندارنامزد میشوند. وظایفاین شورا عبارتخواهد بود از :

۱ - تصمیم گیری درخصوص مسائل فقر و حمایتدرآمدی استان با هدفاجرای سیاستهای شورای عالی حمایتباتوجه به شرایط محلی
۲- عزل و نصبمدیر کل سازمان کمک اجتماعی و رفاهی استان

نمودار اداره مرکزی

(نمونه ۱۳۰)

۳- تصویب بودجه سازمان کمک اجتماعی و رفاهی استان

۴ - بررسی گزارشات سالانه مدیرکل سازمان استان در خصوص عملکرد سازمان در سطح استان.

۵ - هماهنگی فعالیتهای سازمانهای خیریه و افزایش وجوه برای صندوق ذخیره استان .

رئیس شورای استان توسط دبیرخانه ای مرکب از ۵ تا ۱۰ نفر (بسته به وسعت شورا) و همچنین توسط هیئت کنترل و تجدید نظر بر بودجه و گزارشات سالانه حمایت خواهد شد .

اداره سازمان کمک اجتماعی و رفاهی استان :

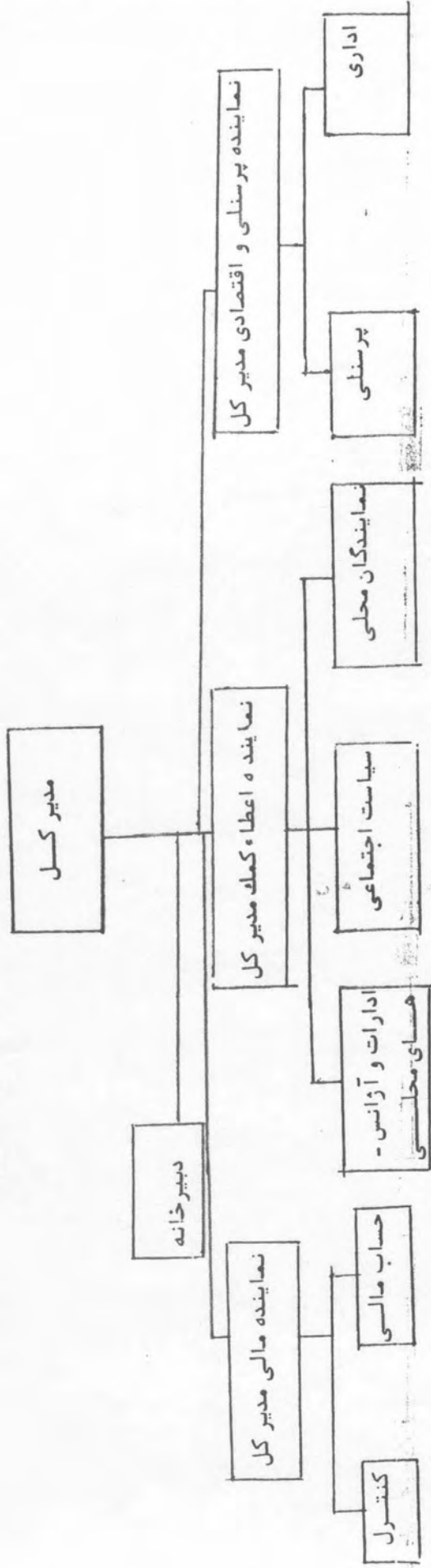
اداره سازمان کمک اجتماعی و رفاهی استان مسئولیت خطیر حفظ حداقل درآمد برای گروههای آسیب پذیر ، و اجرای پروژه های تخفیف فقر در سطح استان را بعهده خواهد داشت . تصمیم گیری در خصوص تعداد کارکنان و اختصاص منابع مالی به هر استان بر حسب وسعت فقر در سطح استان تعیین میشود .

اداره سازمان کمک اجتماعی و رفاهی توسط یک مدیر کل سرپرستی میشود . که سه معاون مالی ، کمکهای اجتماعی و پرسنلی او را یاری خواهند نمود . این اداره دارای ۶ دپارتمان (۱) سیاستهای اجتماعی برای پروژه های کاهش فقر ، (۲) امور مالی برای مدیریت بودجه و صندوق ذخیره استان (۳) امور پرسنلی برای استخدام و گزینش پرسنل (۴) دپارتمان اداری برای تهیه مکان ، اثاثیه ، تکنولوژی اطلاعات و ... (۵) ادارات محلی و (۶) دپارتمان کنترل برای تجدید نظر ، اعتراضات و شکایات خواهد بود . (نمودار شماره ۱۵) تعداد کارکنان سازمان کمک اجتماعی و رفاهی استان نبایستی بیش از ۴ الی ۵ درصد کارکنان شاغل در این سازمان باشد و ۹۵٪ باقیمانده بایستی در نمایندگیها و شعب محلی مشغول بکار شوند .

- ساختار محلی ادارات و نمایندگی های محلی :

ادارات و شعب محلی جزئی از سازمان استان خواهند بود که تحت مدیریت اداره سازمان کمک اجتماعی و رفاهی استان میباشند . تعداد کل کارکنان حدوداً " ۱۵۰۰۰ تا ۱۷۰۰۰ نفر خواهند بود که عمدتاً " مامورین اعطاء کمکی هستند که به درخواستها و پروسه اعطاء کمک رسیدگی میکنند و در پائین ترین سطح ممکن تخمین

نمودار اداره سازمان کمک اجتماعی و رفاهی در سطح استان

زده شده است. تعداد شعب محلی در مجموع ۱۴۰۰ اداره برای ۱۲۰۰ شهر، روستا و قصبه پیش‌بینی شده است.

در این راستا کمیته امداد و سازمان بهزیستی دو منبع کارشناسی خواهند بود که بایستی محل صدور کارکنان باتجربه برای سازمان کمک‌اجتماعی و رفاهی باشند. در واقع دو سازمان مذکور بعنوان سازمانهای آموزشی عمل خواهند نمود. بر اساس تشکیلات پیشنهادی بانک جهانی سازمان بهزیستی فعالیت‌هایش را به دو بخش کاملاً " مجزا تقسیم خواهد نمود. (۱) خدمات رفاهی (۲) کمک‌های نقدی. فعالیت‌های بایستی بتدریج حذف‌شده و به بخش کمک‌های اجتماعی کمیته امداد منتقل شود. کمیته امداد و سازمان بهزیستی که وظایف خدمات رفاهی را بعهده دارند بایستی به فعالیت‌های خود ادامه داده و در مرحله انتقال مستقیماً به شورایی عالی حمایت‌گزارش دهند. ادغام تدریجی آنها با سازمان کمک‌اجتماعی و رفاهی در مرحله بعدی صورت خواهد گرفت و این در زمانی است که سازمان کمک اجتماعی و رفاهی کاملاً " متشکل شده باشد و بطور کارآیی وظایفش را برای حفظ حداقل درآمد انجام نماید.

کامپیوتریزه نمودن سیستم :

سازمان کمک اجتماعی و رفاهی نمیتواند حجم عملیات انتظاری را بدون یک اداره متمرکز و یا یک شاخص ملی برای افراد تحت پوشش و عائله آنها پشتیبانی نماید. ارائه سندهای پرداخت مستلزم وجود یک سیستم کامپیوتری است و در عین حال کنترل و نظارت بدون وجود ارتباطات و کامپیوتر موثر نخواهد بود. چهار عنصر عمده برای سیستم ارتباطاتی و کامپیوتری سازمان کمک اجتماعی و رفاهی در نظر گرفته شده است. عناصر مزبور عبارتند از :

- اندیکس پرونده مرکزی CRI

- طرح کمک اجتماعی بلند مدت (بیمه ها)

۱- قسمت رفاهی سازمان بهزیستی بایستی به مدیریت مواردی که در ارتباط با مسائل بهداشتی است. قسمت رفاهی کمیته امداد بایستی به برنامه‌هایی که در جهت بهبود سطح رفاه خانوار و افزایش جنبه‌های خودکفایی است ادامه دهد. قسمت رفاهی کمیته امداد همچنین میتواند به مواردیکه سازمان کمک اجتماعی نمیتواند پاسخگوی آن باشد رسیدگی و موارد خاص تکمیلی را نیز ارائه نماید.

- طرح کمک اجتماعی کوتاهمدت (بیگاری)

- سیستم پرداختی

الف- اندیکس پرونده مرکزی (CRI)

برای تمام دریافت‌کنندگان برای حفظ یک‌سابقه تاریخی از افراد دریافت‌کننده کمک‌اهرمی برای شناسایی اعضاء خانوار خواهد بود. در این پرونده تاریخ تولد، ازدواج ، و مشخصات خانوادگی ثبت‌خواهد شد. همچنین شماره سازمان تامین اجتماعی (بمنظور اطمینان از اینکه افراد بطور مضاعف‌بهره مند نگردند) در واقع سیستم پرونده مرکزی بایستی فیلتری برای تمامی درخواستهای جدید و ثبت‌نام‌ها باشد. این سیستم بایستی هویت‌درخواستهای مضاعف‌را کشف‌نماید. بعنوان مثال افرادی که از طرحهای مختلف در کمیته امداد ، بهزیستی و یا سازمان کمک اجتماعی و رفاهی منتفع میشوند بایستی شناسایی و کنترل شوند.

ب- سیستم کمکهای اجتماعی بلند مدت (بیمه‌ها) :

شناسایی در سیستم بیمه‌ای سازگار با درخواست‌متقاضی بوده و اعبار و بروز در آوردن آمار در هر دو سیستم اعمال میشود. در واقع مسئله شناسایی مربوطه و آمار تاریخی برای فایل های بیمه‌ای بشکل مضاعف خواهد بود تا مبنایی برای عملیات مستقل و برای تعیین مجدد سیستم بیمه به مراکز مختلف فراهم نماید. در واقع ویژگیهای مختلف خانوارها بایستی در فایل‌های بیمه‌ای ثبت‌شود تا در صورت اضافه شدن برخی ویژگیهای خاص میزان کمکها متناسباً " در طول زمان تغییر یابد مثلاً " زمانیکه زن بیوه‌ای دارای فرزندی است که به آموزش متوسطه وارد میشود. یا برخی اوقات لازمست که تجدید نظریهایی در ویژگیهای گروههای تحت پوشش بعمل آید بعنوان مثال زنان بیوه‌ای که به سن بازنشستگی میرسد ممکن است دوبار از برنامه کمکهای اجتماعی منتفع شود.

ج - کمکهای کوتاه مدت اجتماعی (بیگاری و نیازهای استثنائی)

هر دو سیستم کمکهای اجتماعی بلند مدت و کوتاه مدت بایستی دارای وظایف لایه‌ای جداگانه‌ای باشند بگونه‌ای که یک‌لایه بتواند مورد تجید نظر قرار گیرد در حالیکه بقیه سیستم بدون تغییر باقی بماند. در واقع سیستم بایستی

بگونه ای طراحی شود که تکنیک‌های کنترلی قابل اجراء باشد. طرح عمومی کاربرد پایگاه اطلاعاتی با تمامی عناصر آن، تاریخچه پرداخت و غیره از مرکز اداره شده و بروز در می‌یابند.

د - سیستم پرداخت:

سیستم مشترک پرداخت‌ها که اطلاعات را از سیستم های بیمه و بیکاری دریافت میکند می بایستی تشکیل شود. کار بر روی این امر به موازات سایر سیستمها شکل خواهد گرفت. دفترچه های بیمه روش مرجعی برای پرداخت بلند مدت خواهند بود و چکها بیشتر برای بیمه های بیکاری و موارد کوتاه مدت بکار خواهند رفت. در مجموع با کامپیوتریزه نمودن سیستم امکان سوء استفاده های احتمالی و دریافت کم‌های مضاعف از بین خواهد رفت و همچنین سبب سرعت عمل سیستم و قابلیت تعدیل آن با تغییر ویژگیهای گروههای آسیب پذیر در طول زمان خواهد شد.

نکات کلی

- ۱- پیشنهاد تشکیل شورای عالی حمایت استان در سه سناریو مختلف مشترک می باشد گرچه اعضا این شوراها در سناریوهای مختلف متفاوت اعلام شده اند.
- ۲- سیستم تمرکز اطلاعات و کامپیوتر در هر سه سناریو مناسب می باشد و جزئیات آن در سناریو سوم ملحوظ است که میتوان به راحتی به دو سناریو دیگر تعمیم داد.
- ۳- نحوه پرداخت و استفاده از شبکه های بانک، پست و تعاونی مورد نظر هر سه سناریو است که در سناریو سوم به طور مشروح بیان شده است.
- ۴- حذف کمک های جنسی و اشتغالزائی در هر سه سناریو وجود دارد.
- ۵- تخصیص کردن سازمان بهزیستی پیشنهاد هر سه سناریو می باشد.
- ۶- اصل تفکیک شناسائی و پرداخت در سناریوهای اول و دوم ملحوظ تر از سناریو سوم می باشد.
- ۷- سناریوهای اول و دوم با توجه به ساختار بورکراسی فعلی متمرکزتر طراحی شده اند تا سناریو سوم.
- ۸- سناریوهای اول و دوم بیشتر از تشکیلات موجود بهره مند میشوند ولی سناریو سوم پیشنهاد تشکیل سازمان جدیدی را مینماید که در مراحل اول پرهزینه بوده ولی نتیجتاً " میتواند کار اتر عمل نماید. این امر ناشی از ایجاد تشکیلات جدید و بسط قدم به قدم دستگاه پیشنهادی جدید می باشد.
- ۹- طرح ریزی بودجه در دو سناریو اول و دوم متمرکزتر بوده ولی در سناریو سوم شدیداً " غیر متمرکز طراحی شده است که میتواند با توجه به شرایط فعلی ایران دچار مشکلات متعدد و اعمال نظرهای استانی شود.
- ۱۰- چنانچه روش پرداخت بصورت کامپیوتری نباشد هر سه سناریو حفره های بزرگی را جهت تبانی و اختلاس و سوء استفاده های آشکار چه از طرف پرسنل دستگاه دولتی و چه از نظر افراد منتفع شونده را ایجاد خواهد نمود.
- ۱۱- تمرکز سیستم اطلاعات همراه با ماشینی بودن پرداختها میتواند اهرم خوبی جهت کنترل صحت اجرای سیستم باشد. از طرفی این تمرکز همانطور که در سناریو سوم ملحوظ است سبب کاهش هزینه های مختلف اداری، نرم افزاری و سخت افزاری خواهد شد.
- ۱۲- با توجه به سیستم اطلاعات ثبت احوال میتوان اطلاعات ماشینی شده موجود بیمه، مالیات، حقوق، دستمزد پرسنل دولتی، پرداخت نقدی را به هم متصل

- نموده و حفره‌های سوء استفاده را کوچکتر نمود.
- ۱۳- در سناریو اول پراکندگی پرسنل کمیته امداد از محاسن آن بوده که در سناریوهای دیگر چندان بطور مستقیم ملحوظ نمیباشد.
- ۱۴- باتوجه به حجم عظیم بودجه حمایت‌که به این طرح اختصاصی میباید، سناریو اول و سوم تمهیدات‌اولیه مناسبی را جهت‌عهده‌دار شدن این حجم بودجه در ابتدا ندارند ولی سناریو دوم از این مشکل تا حدودی مبرا می باشد.
- ۱۵- سناریو دوم با مشکل اساسی پرسنل تشخیصی و مدیریتی و کنترل پرسنل زیاد این بخش‌مواجه است در حال حاضر تشکیلات از پیش‌ساخته شده‌ای برای این امر در سناریو دوم موجود نمیباشد.
- ۱۶- مهارت‌مددجویی در سناریو اول از قبل وجود دارد ولی در سناریوهای دوم و سوم باید این مهارت‌با آموزش‌بتدریج ایجاد گردد.
- ۱۷- در سناریو اول و دوم کنترل و نظارت‌بعهده کادر مرکزی گذاشته میشود ولی در سناریو سوم استانها در این امر بصورت‌غیر متمرکز عمل مینمایند.
- ۱۸- اصلاح ساختار کمیته امداد با توجه به اینکه این نهاد یک‌سازمان غیردولتی بوده در کوتاه مدت‌کار ساده‌ای نیست، لذا از معایب‌سناریو اول شناخته میشود.